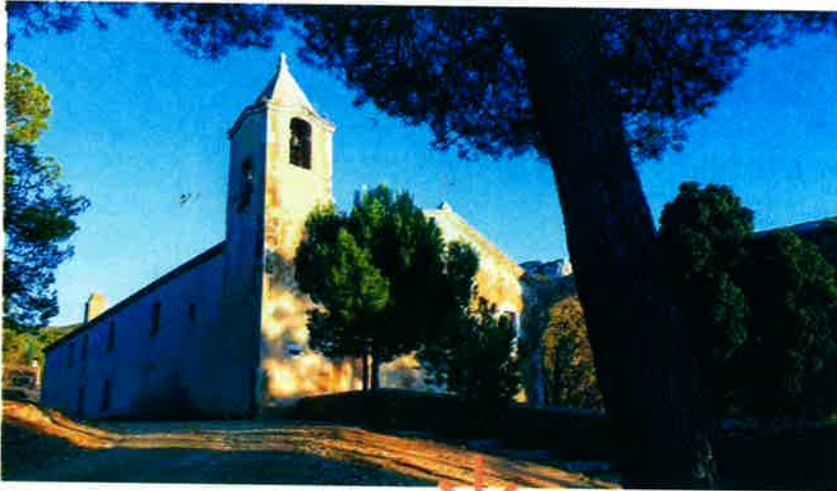

L'ermita de Santa Caterina

M'agradaria escriure sobre *Solitud* després d'haver caminat sobre el dors de la muntanya grisa –el masís del Montgrí– a tocar de Bellcaire d'Empordà, de l'Escala, de Torroella de Montgrí.

Molts estudiants de batxillerat l'estan llegint. *Solitud* és una estranya novel·la que ha passat el sedàs d'un segle. És una rara novel·la que sedueix els llegidors d'ara. De la mateixa manera que la novel·la comença amb una pujada costeruda dels dos personatges –la Mila i el Matías–, igualment el llegidor poc hàbil que no coneix l'idioma en la seua busca versatilitat i varietat ha d'esforçar-se. La Víctor Català entén la novel·la com una certa voluntat d'estil, encara que no menysprea gens els elements argumentals que, si volen, són mínims, però en la seua força i potència acaben sent encantadors. També és veritat que hi ha capítols molt llargs que corresponen a una altra noció espiritual del temps: temps més lent,

CATERINA ALBERT INVENTA, DESFIGURA, CREA UN PAISATGE QUE ET COMMOU I T'ATORDEIX

temps més intern, més pausat, per qui en disposava, temps no tan sacsejat pels estímuls artificials. Margarida Casacuberta ha escrit que *Solitud* és una novel·la en què l'espai –el paisatge– és un personatge més. En efecte, el paisatge és una invenció, una imaginació de Víctor Català. Caminant pel Montgrí un dia estranyament assolellat de desembre, t'adones de la petitesa orogràfica del Montgrí que no és pas un retrat fotogràfic de l'espai que pots caminar ara, ple de famílies que puguen en un dia de festa cap al castell del segle XII que cimeja l'Empordà. Caterina Albert inventa, desfigura, crea un paisatge que et commou; i també t'atordeix en la seua dèria d'anomenar els llocs de manera particular. Ja em perdonaran la meua

càndida innocència: passejo pel Cimalt de la novel·la, veig la ratlla blava del mar, miro els matolls i garrigues i res no té la presència que els capítols de la novel·la creen amb un llenguatge esponerós, que també n'és un altre protagonista.

Davallant cap a l'ermita de Santa Caterina, pel costat del darrere, la impressió de realitat és molt pròxima al que la novel·la suscita: els focs apagats de l'aplec, els pins i la descoberta del magnífic edifici on a prop encara ara uns joves encenen focs: barbacoa, en diuen en paraula bàrbara, t'evocuen la festa de les roses, amb la força inèdita del record i els perfums que exhaleu en la memòria.

L'ermita de Santa Caterina –Sant Ponç en la novel·la– t'admira per la grandària, per les fabuloses taules per fer-hi alifares, per la magnitud de la sala central, per la campana de la torre, per les escales en forma de caragol que davallen a la capella barroca, petita i subterrània, que feliçment podem veure perquè els amics de l'ermita la tenen oberta tots els dissabtes i dies de festa. La impressió de vivacitat –el record de la novel·la– és molt intens en aquests llocs i et fa demanar, de broma, on para Mila?, on para el pastor Gaietà?, i l'Ànima, on para?

De tornada, un camí restaurat evoca la davallada de Mila i l'ampla sensació de silenci. Mai –mira que hi havia anat de vegades a l'Empordà!– m'havia emportat aquesta sensació de muntanya, de bosc, de camins i valls com en aquesta excursió a Santa Caterina! Mai!